

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ**

Αθήνα, 16.6.2025

**ΠΡΟΣ: ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Β' ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ**

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΘΕΜΑ: «Κοινοβουλευτικός έλεγχος»

*Σχετ.: Η υπ'αρ. 6027/11-06-2025 Ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων με θέμα: **Επιστροφή Ελλήνων επιστημόνων από το εξωτερικό: Θα αξιοποιηθεί η διεθνής συγκυρία;***

«,»

Η μείωση της αβεβαιότητας σχετικά με την εύρεση εργασίας, η αύξηση των επενδύσεων καθώς και η θετική πορεία της οικονομίας αποτελούν τους ορισμένους από τους παράγοντες που μπορούν να μετατρέψουν την «εξαγωγή εγκεφάλων» σε «επαναπατρισμό ταλέντων» για την Ελλάδα.

Η μετάβαση από την εξαγωγή στον επαναπατρισμό, αντιπροσωπεύει μια πρόκληση που εμπλέκει πολλούς παράγοντες και σχετίζεται άμεσα με την διεθνή κινητικότητα και τον παγκόσμιο ανταγωνισμό για την προσέλκυση ταλέντων. Ο καθοριστικότερος παράγοντας για τον επαναπατρισμό ταλέντων, είναι η ύπαρξη καλά αμειβόμενων ποιοτικών θέσεων εργασίας οι οποίες μπορούν να δημιουργηθούν μέσα από την ανάπτυξη της οικονομίας και την μετεξέλιξη του παραγωγικού μοντέλου της χώρας. Ποιοτικά χαρακτηριστικά όπως είναι τα καινοτόμα γνωστικά πεδία απασχόλησης, η επαγγελματική εξέλιξη, η αξιοκρατία και οι ίσες ευκαιρίες απασχόλησης. Επιπλέον η δημιουργία των κατάλληλων υποδομών και η προμήθεια σύγχρονου επιστημονικού εξοπλισμού θεωρούνται κρίσιμοι παράγοντες για την προσέλκυση ταλαντούχων επιστημόνων.

Όσον αφορά το ερευνητικό σύστημα της χώρας, σε **θεσμικό επίπεδο**, η Πολιτεία, εκτιμώντας την ιδιαίτερη αποστολή που καλείται να εκπληρώσει το ερευνητικό προσωπικό των ερευνητικών οργανισμών της χώρας, σε συνδυασμό με τα αυξημένα προσόντα του και προς εξασφάλιση

καλύτερων συνθηκών για την άσκηση των καθηκόντων του, έχουν ληφθεί νομοθετικά μέτρα για την οικονομική ενίσχυσή του. Ειδικότερα, οι Ερευνητές και οι Ε.Λ.Ε έλαβαν και αυτοί από 01-01-2024 την προσαύξηση του βασικού μισθού που προβλέφθηκε με το άρθρο 20 του ν. 5045/2023 για τους δημοσίους υπαλλήλους, καθώς και την αύξηση της οικογενειακής παροχής, όπως αυτή επανακαθορίστηκε με το άρθρο 21 του ν. 5045/2023. Επίσης, οι Γενικοί Διευθυντές, οι Διευθυντές των Ερευνητικών Κέντρων, ο Πρόεδρος της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε), οι Διευθυντές Ινστιτούτων των ερευνητικών φορέων έλαβαν αύξηση 30% του επιδόματος θέσης ευθύνης (άρθρο 22 του ν. 5045/2023).

Παράλληλα, με το άρθρο 23 του ν. 5045/2023 χορηγήθηκε Ειδικό Επίδομα Βιβλιοθήκης σε Ερευνητές και Ειδικούς Λειτουργικούς Επιστήμονες. Ειδικότερα, τροποποιήθηκε η παρ.1 του άρθρου 135 του ν. 4472/2017 και προστέθηκε υποπαράγραφος Ε, με την οποία χορηγείται Ειδικό Επίδομα Βιβλιοθήκης σε Ερευνητές και Ειδικούς Λειτουργικούς Επιστήμονες από 01.01.2024, ως εξής: **α)** Γενικός Διευθυντής ή Διευθυντής Ερευνητικού Κέντρου, Ινστιτούτου και αυτοτελούς Ερευνητικού Ινστιτούτου, Πρόεδρος της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.) εκατόν πενήντα (150) ευρώ, **β)** Ερευνητής Α' εκατόν πενήντα (150) ευρώ, **γ)** Ερευνητής Β' εκατόν πενήντα (150) ευρώ, **δ)** Ερευνητής Γ' εκατόν είκοσι (120) ευρώ, **ε)** Ερευνητής Δ' εκατόν είκοσι (120) ευρώ, **στ)** Ε.Λ.Ε. εκατό (100) ευρώ. Το ανωτέρω επίδομα συγκαταλέγεται στις τακτικές μηνιαίες αποδοχές του ως άνω προσωπικού.

Τέλος σύμφωνα με το άρθρο 246 παρ. 3, όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 30 παρ.8 του ν. [5029/2023](#) και τροποποιήθηκε εκ νέου με το άρθρο 102 παρ.2 του ν. 5094/2024, δεν εμπίπτουν στο ανώτατο όριο αποδοχών της παρ. 1 του [άρθρου 28](#) του ν. [4354/2015](#) αμοιβές μελών Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π., καθώς και ερευνητών και Ειδικών Λειτουργικών Επιστημόνων (Ε.Λ.Ε.) από τη συμμετοχή σε κάθε είδους προγράμματα των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. και των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του [άρθρου 13Α](#) του ν. [4310/2014 \(Α' 258\)](#), τα οποία χρηματοδοτούνται από ίδιους, εθνικούς, διεθνείς ή ιδιωτικούς πόρους, σύμφωνα με το άρθρο 230 του ν. 4957/2022. Ειδικότερα με τη διάταξη του άρθρου 30 παρ. 8 του ν. 5029/2023, διευρύνθηκε το πεδίο εφαρμογής της διάταξης της παρ. 3 του άρθρου 246 του ν. 4957/2022, ώστε να περιλαμβάνει και του ερευνητές και τους Ε.Λ.Ε., ενώ με το άρθρο 102 παρ. 2 του ν. 5094/2024 διευρύνθηκαν οι κατηγορίες χρηματοδοτικών πόρων.

Σε επίπεδο χρηματοδότησης, για την δημιουργία υπερασύγχρονων κτηριακών εγκαταστάσεων και προμήθειας επιστημονικού εξοπλισμού αιχμής, μέσω της Δράσης Ελλάδα 2.0 ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ « Δημιουργία – Επέκταση- Αναβάθμιση των Υποδομών των Ερευνητικών Κέντρων εποπτείας ΓΓΕΚ» ενισχύονται 11 Ερευνητικοί και Τεχνολογικοί φορείς **με συνολικό προϋπολογισμό 350.000.000 €**. Κύριος στόχος της Δράσης είναι η ανάπτυξη της υποδομής των Ερευνητικών και Τεχνολογικών Φορέων της χώρας, τόσο σε κτήρια όσο και σε υπερασύγχρονο επιστημονικό εξοπλισμό, η ενίσχυση της έρευνας και η εν δυνάμει αξιοποίηση των αποτελεσμάτων που θα προκύψουν από αυτήν με την υλοποίηση έργων υψηλής ερευνητικής και επιστημονικής στάθμης. Απώτερος σκοπός είναι η στρατηγική ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα των εποπτευομένων από τη ΓΓΕΚ Ερευνητικών και Τεχνολογικών Φορέων και η διατήρηση της υψηλής στάθμης στους ερευνητικούς τομείς που αυτά δραστηριοποιούνται.

Μέσω της Δράσης 16618/ΤΑΑ «Βασική και Εφαρμοσμένη Έρευνα ενισχύονται επιπλέον οι ερευνητικοί και ακαδημαϊκοί φορείς με 161.000.000 σε τομείς αιχμής όπως είναι η Ιατρική Ακριβείας και η Ρομποτική. Ειδικότερα στον τομέα της Τεχνητής Νοημοσύνης, το πρόγραμμα

«Αρχιμήδης» με χρηματοδότηση από το Τ.Α.Α ύψους 21.000.000.€, αποτελεί μονάδα εξειδικευμένη στην έρευνα τεχνητής νοημοσύνης στην Ελλάδα και έχει συγκεντρώσει μια σημαντική ερευνητική κοινότητα με περισσότερους από 150 ερευνητές, συμπεριλαμβανομένων περισσότερων από 60 κύριων ερευνητών (μέλη ΔΕΠ/Ερευνητών από την Ελλάδα και το εξωτερικό), 15 μεταδιδακτορικών ερευνητών, 55 διδακτορικών φοιτητών, καθώς και πάνω από 20 ασκούμενους (interns) φοιτητές από διάφορους κλάδους. Αυτό το σημαντικό ανθρώπινο κεφάλαιο αποτελεί σημαντική επένδυση στις ερευνητικές δυνατότητες της Ελλάδας στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης.

Επίσης, το **HERON** αποτελεί το πρώτο ελληνικό Κέντρο Αριστείας με εστίαση στη ρομποτική και στις διασυνδέσεις της με την τεχνητή νοημοσύνη, ένα έργο στρατηγικής σημασίας για τη χώρα και την Ευρώπη το οποίο αναμένεται να δώσει την ευκαιρία σε νέους επιστήμονες να επιτρέψουν στην Ελλάδα. Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για τη δημιουργία του Κέντρου Αριστείας HERON υλοποιείται από το **Ερευνητικό Κέντρο Αθηνά**, με την υποστήριξη της ομάδας HERON, σε συνεργασία με το **Italian Institute of Technology (IIT)** και το **Karlsruhe Institute of Technology (KIT)**, με χρηματοδότηση **30 εκατομμυρίων ευρώ** από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα **Horizon – Teaming for Excellence** και τη **Γενική Γραμματεία Έρευνας & Καινοτομίας**, και πρόσθετη υποστήριξη περίπου 5 εκατομμυρίων από πολλούς ιδιώτες χορηγούς.

Με βασικό στόχο την προώθηση της επιστήμης και τεχνολογίας της ρομποτικής, το ΗΡΩΝ επικεντρώνεται σε εφαρμογές όπως:

- **Ρομποτική ασφάλειας και διάσωσης**
- **Ρομποτική εξωτερικού πεδίου (γεωργία, ναυτιλία, μεταφορές)**
- **Ρομποτική υγείας και κοινωνική ρομποτική**
- **Ίδρυση Makerspaces και ενίσχυση του ελληνικού ρομποτικού οικοσυστήματος**

Η θέσπιση των ανωτέρω θεσμικών και χρηματοδοτικών μέσων, προάγει ενεργά την εθνική προσπάθεια για την δημιουργία συνθηκών για την προσέλκυση επιστημόνων από το εξωτερικό οι οποίοι θα συμβάλλουν στην εθνική έρευνα και καινοτομία. Στόχος του Υπουργείου μας είναι η διαμόρφωση και πρόταση και στο μέλλον επιπλέον νομοθετικών ρυθμίσεων (π.χ. αναγνώριση προϋπηρεσίας) που θα κατατείνουν στην οικονομική ενίσχυση των ερευνητών, την εν γένει βελτίωση των συνθηκών εργασίας τους και την προσέλκυση και νέου ερευνητικού προσωπικού στους εθνικούς ερευνητικούς οργανισμούς, σύμφωνα πάντα και με τις δημοσιονομικές δυνατότητες της χώρας.

Η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης

Ευαγγελία Σοφούλη